

LLUÍS CUIXART COSTA
MONTSE FREIXAS LAPORTA
SILVIA ZAMORA MESTRE
XAVIER JOANQUET SUILS
ESTER PARRA ARESTÉ
DAVID GINESTA LÓPEZ

Centre d'Atenció Primària:
CAP Roger de Flor. Barcelona.
EAP dreta Elxample

Correu electrònic de contacte:
llcuixart@eapdretaeixample.cat

Descripció dels pacients diagnosticats de covid-19 des de març fins a maig del 2020. Dades d'una pandèmia

Introducció

La pandèmia de la covid-19 ha significat un gran repte sanitari i ha generat grans canvis organitzatius en el nostre centre d'atenció primària (CAP): ampliació de l'horari d'atenció, priorització de l'atenció no presencial mitjançant les atencions telefònica i digital a través de La Meva Salut (LMS) i videoconsultes, foment del teletreball, utilització de material de seguretat per als professionals...

Objectiu

Descripció dels pacients diagnosticats de covid-19 durant el període de màxima afectació de la pandèmia.

Material i mètodes

Estudi descriptiu, longitudinal i retrospectiu de tots els pacients diagnosticats de covid-19 en un CAP urbà, durant el període de màxima magnitud de la pandèmia: del març al maig de 2020. La recollida de la informació s'ha realitzat a partir d'una base de dades existent en el programa informàtic eCAP, que contempla les variables més rellevants en relació amb la covid-19.

Resultats

La taula 1 mostra els resultats globals. Només 13 d'aquests pacients tenien una edat inferior a 15 anys i d'ells en va fer el seguiment el servei de pediatria (edat mitjana de 7,4 anys i desviació estàndard [DE] de 4,4).

Taula 1

	Resultats globals	Interval de confiança del 95%
N	1.209	
Edat mitja (anys)	55,5	54,4 a 56,7
Temps seguiment (dies)	46,4	45,3 a 47,5
Cas confirmat (%)	34,9	32,2 a 37,7
Radiografia de tòrax (%)	11,8	10,1 a 13,8
Pneumònia (%)	3,9	2,9 a 5,1
Ingrés a l'hospital (%)	3,7	2,7 a 4,9
Èxitus (%)	0,17	0,02 a 0,6
Residències (%)	18,11	16,0 a 20,4
Viu sol (%)	2,5	1,7 a 3,5
Incapacitat laboral transitòria (%)	34,7	32,1 a 37,5

Els seguiment d'aquests pacients es perllongà una mitjana de 46 dies (DE: 19,6).

La majoria de pacients (82,9%) tenien menys de tres factors de vulnerabilitat.

A 622 pacients (51,5%) no se'ls va fer una prova de reacció en cadena de la polimerasa (PCR). Dels 576 a qui es realitzà, 422 (34,9%) van presentar una PCR positiva; 154 (12,9%), negativa i 11 (0,9%), no conclouent.

Es van fer radiografies de tòrax a 142 pacients (11,8%) i es diagnosticaren 47 pneumònies. D'aquestes, només el 15,6% van requerir un ingrés hospitalari.

Va ser necessari l'ingrés hospitalari de 45 pacients (3,7%) i només es van confirmar 2 casos d'èxitus per covid-19 (0,17%). En aquest període van haver-hi altres èxitus, però no s'han pogut diagnosticar de covid-19 per manca de proves complementàries.

S'ha gestionat un total de 420 incapacitats laborals transitòries. De la població atesa per la covid-19 en edat laboral, es tramità aquesta incapacitat per al 50,1%.

Conclusions

Els professionals d'atenció primària hem hagut de gestionar la incertesa de no disposar, en la majoria de situacions, de proves complementàries que confirmessin el diagnòstic de la covid-19. Això ha generat dificultats, sobretot per les demandes de la població, que volia que se li fessin proves, dificultats agreujades per les informacions dels mitjans de comunicació. A la majoria de pacients, sobretot els mesos de març i abril, no se'ls realitzà cap prova de confirmació diagnòstica. A partir de maig, el CAP va disposar de PCR i va prioritzar inicialment els pacients més vulnerables (sobretot de residències geriàtriques).

A una mica més de la meitat dels 1.209 pacients identificats com a covid-19 no se'ls ha fet cap PCR. El 73,3% d'aquells a qui s'ha realitzat ha estat positiu (la majoria a l'hospital o a les residències).

El perfil del pacient diagnosticat com a covid-19 durant els 3 mesos de màxima intensitat de la pandèmia mostra una edat mitjana una mica per sobre dels 50 anys. A la majoria se'ls ha fet un seguiment prolongat (habitualment superior al mes), sobretot per via telefònica, i s'ha aconseguit en la majoria dels casos un seguiment ambulatori.

Els percentatges de pneumònies i ingressos hospitalaris ha estat molt baix. La majoria de pneumònies (84,4%) han rebut tractament domiciliari amb seguiment dels professionals de primària.

La majoria de pacients afectats pertanyien a franges d'edat laborable, i s'ha hagut de gestionar la Incapacitat laboral transitòria.

Aquest és el resum dels tres primers mesos. En l'actualitat disposem de més recursos, sobretot de PCR que faciliten el diagnòstic de pacients amb infecció pel coronavirus de tipus 2 de la síndrome respiratòria aguda greu (SARS-CoV-19) i la gestió del seu aïllament domiciliari, però queden encara altres reptes: cal gestionar el retorn dels pacients a les consultes del centre, la valoració de les serologies, les seqüeles post-covid-19. En definitiva: nous desafiaments per a l'atenció primària...